Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/6688

15.12.2025

OZNÁMENIE KOMISIE

o výkladových usmerneniach týkajúcich sa článkov 6 a 7 smernice (EÚ) 2019/520 o interoperabilite elektronických cestných mýtnych systémov a uľahčení cezhraničnej výmeny informácií o neuhradenom cestovnom mýte v Únii

(C/2025/6688)

1. ÚVOD

1.1. Všeobecný kontext

1. Interoperabilné elektronické mýtne systémy poskytované prostredníctvom Európskej služby elektronického výberu mýta (EETS) prispievajú k spoľahlivým, používateľsky ústretovým a nákladovo efektívnym mýtnym systémom v Európskej únii (EÚ). Účelom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/520 ([1]) je podporiť rozsiahle zavádzanie interoperabilných elektronických cestných mýtnych systémov v snahe znížiť náklady a zaťaženie vyplývajúce z existencie rôznych cestných mýtnych systémov naprieč EÚ.

2. V súlade s článkom 2 bodom 6 smernice (EÚ) 2019/520 „poskytovateľ EETS“ je „subjekt, ktorý […] udeľuje prístup k EETS užívateľovi EETS [a] odvádza mýto na príslušný mýtny úrad […]“. V praxi a v súlade s článkom 3 ods. 4 smernice (EÚ) 2019/520 poskytovateľ EETS sprístupní účastníkovi cestnej premávky interoperabilnú palubnú jednotku, pomocou ktorej možno zaplatiť mýto za rôzne dopravné infraštruktúry. Poskytovateľ EETS vyberá mýto v mene mýtneho úradu a odvádza ho mýtnemu úradu, čím zároveň poskytuje službu danému hospodárskemu subjektu.

3. Po začatí vykonávania smernice (EÚ) 2019/520 v plnom rozsahu budú môcť účastníci cestnej premávky platiť mýto v EÚ na základe jedinej účastníckej zmluvy, a to prostredníctvom jediného poskytovateľa a jedinej palubnej jednotky. Nielenže to bude hospodársky významné pre EÚ, ale takisto to bude veľkým prínosom pre spoločnosť vzhľadom na zníženie administratívnej záťaže, času stráveného v kolónach a zápch v doprave.

4. Právo poskytovateľov EETS dostávať odmenu za služby elektronického výberu mýta poskytované mýtnym úradom bolo zavedené smernicou (EÚ) 2019/520 a v súčasnosti sa riadi jej článkom 7.

5. Vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2020/204 ([2]) sú stanovené podrobné pravidlá týkajúce sa mechanizmov odmeňovania poskytovateľov EETS. Konkrétne v bode 1.2 prílohy II k uvedenému vykonávaciemu nariadeniu sú uvedené prvky, ktoré možno použiť na určenie ich pohyblivej odmeny.

6. Spravodlivé odmeňovanie poskytovateľov EETS mýtnymi úradmi však v posledných rokoch vyvolalo spory ([3]). Výsledná neistota na trhu predovšetkým sťažila niektorým poskytovateľom, a to predovšetkým malým poskytovateľom, vstup na trh a podnikanie a bráni rozvoju hospodárskej súťaže, čo ohrozuje zavádzanie interoperabilného elektronického výberu mýta v EÚ. Je preto vhodné, aby Komisia poskytla usmernenia k spravodlivému odmeňovaniu poskytovateľov EETS a navrhla vzorec výpočtu ich odmien.

([1]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/520 z 19. marca 2019 o interoperabilite elektronických cestných mýtnych systémov a uľahčení cezhraničnej výmeny informácií o neuhradenom cestnom mýte v Únii (Ú. v. EÚ L 91, 29.3.2019, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/520/oj), ktorej lehota na transpozíciu do vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov uplynula 19. októbra 2021.

([2]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/204 z 28. novembra 2019 o podrobných povinnostiach poskytovateľov Európskej služby elektronického výberu mýta, minimálnom obsahu prehľadu o oblasti Európskej služby elektronického výberu mýta, elektronických rozhraniach, požiadavkách na zložky interoperability a o zrušení rozhodnutia 2009/750/ES (Ú. v. EÚ L 43, 17.2.2020, s. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/204/oj).

([3]) Nezhody medzi poskytovateľmi EETS a mýtnymi úradmi a vnútroštátne postupy mediácie stanovené v článku 12 smernice (EÚ) 2019/520.

7. Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre mobilitu a dopravu vypracovalo štúdiu s pomocou externého konzultanta ([4]) s cieľom získať prehľad o komplexnej otázke odmeňovania v rámci EETS. Boli v nej analyzované existujúce schémy a parametre odmeňovania a uvádzajú sa v nej odporúčania pre spravodlivý model odmeňovania v rámci EETS. Zistenia danej štúdie sa stali podkladom pre tieto usmernenia.

1.2. **Cieľ usmernení**

8. Tieto usmernenia majú za cieľ reagovať na potrebu odvetvia elektronického výberu mýta, pokiaľ ide o jasné a spravodlivé pravidlá odmeňovania poskytovateľov EETS, a to poskytnutím dodatočných vysvetlení a usmernení týkajúcich sa toho, ako Komisia vykladá články 6 a 7 smernice (EÚ) 2019/520. Orgány členských štátov, mýtne úrady, poskytovatelia EETS a zmierovacie orgány ([5]) sa vyzývajú, aby tieto usmernenia používali pri určovaní metodiky, pravidiel a úrovne odmeňovania za poskytovanie EETS. Takisto sa vyzývajú informovať Komisiu o svojich skúsenostiach s týmito usmerneniami, aby ich Komisia mohla neskôr zrevidovať.

9. Týmto oznámením Komisie sa nezavádzajú žiadne nové pravidlá. Výklad práva EÚ je v konečnom dôsledku výsadou Súdneho dvora Európskej únie.

2. **SPRAVODLIVÉ ODMEŇOVANIE POSKYTOVATEĽOV EETS**

10. V zmysle článku 7 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/520 odmeňovanie poskytovateľov EETS mýtnymi úradmi predstavuje právo, ktoré musia členské štáty právne zaručiť. V odôvodnení 22 sa zároveň vysvetľuje, že poskytovatelia EETS by mali byť odmeňovaní spravodlivo.

11. V súlade s článkom 2 bodom 8 smernice (EÚ) 2019/520 oblasť EETS je cesta, cestná sieť, stavebná konštrukcia, ako je most alebo tunel, alebo použitie trajektu, kde sa vyberá mýto pomocou elektronického cestného mýtneho systému.

12. Základné práva a povinnosti poskytovateľov EETS v jednotlivých oblastiach EETS sú stanovené v prehľadoch o oblastiach EETS vypracovaných a vedených mýtnymi úradmi v súlade s článkom 6 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/520. Zoznam minimálnych prvkov, ktoré musia obsahovať prehľady o oblastiach EETS, je uvedený v prílohe II k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2020/204.

13. Prehľady o oblastiach by mali byť čo najpresnejšie, aby poskytovatelia EETS mohli prijímať riadne informované obchodné rozhodnutia, keď premýšľajú o ponuke svojich služieb na trhu. V prehľade o oblasti, ktorý musí mýtny úrad pravidelne udržiavať, sa majú stanoviť všeobecné podmienky pre poskytovateľov EETS v súlade s článkom 6 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/520. Mali by v ňom byť stanovené všetky relevantné služby, ktoré mýtne úrady očakávajú od poskytovateľov EETS, ako sa uvádza v bode 16 týchto usmernení. Podobne aj metodika odmeňovania poskytovateľov EETS má byť kompletne opísaná v obchodných podmienkach stanovených v prehľade o oblasti v súlade s článkom 7 ods. 2 druhou vetou v spojení s odôvodnením 38 smernice (EÚ) 2019/520 a s bodom 1.2 prílohy II k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2020/204. Vzhľadom na zásadnú úlohu prehľadu o oblasti pri stanovovaní príslušných práv a povinností poskytovateľov EETS a mýtnych úradov a so zreteľom na zásadu transparentnosti, ako sa uvádza v odôvodneniach 20 a 22 a článku 7 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/520, by zmluvy medzi poskytovateľmi EETS a mýtnymi úradmi o poskytovaní EETS nemali obsahovať podstatné nové prvky, ktoré nie sú uvedené v prehľade o oblasti. Neplatí to však v prípade, ak sa zmluvy uverejňujú spolu s prehľadom oblasti.

([4]) Európska komisia: Generálne riaditeľstvo pre mobilitu a dopravu, Mobycon, Plan.ES a Rapp Trans, *Study on the remuneration of EETS (European Electronic Toll Service) – Analysis of existing remuneration schemes in the EU and relevant parameters for the remuneration of EETS* [Štúdia o odmeňovaní v rámci EETS (Európskej služby elektronického výberu mýta) – Analýza existujúcich schém odmeňovania v EÚ a relevantné parametre odmeňovania v rámci EETS], Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2832/1900355.

([5]) V súlade s článkom 12 ods. 2 a 3 smernice (EÚ) 2019/520 má zmierovací orgán zabezpečiť, aby mal k dispozícii všetky dokumenty potrebné na postup mediácie do jedného mesiaca od prijatia žiadosti o to, aby zasiahol, a svoje stanovisko má vydať najneskôr šesť mesiacov od prijatia danej žiadosti.

14. Rozsah služieb, metodika a úroveň odmeňovania poskytovateľov EETS, ktoré sú stanovené v prehľade o oblasti, by sa meniť nemali, s výnimkou prípadov, keď mýtny úrad vykonáva údržbu, ako sa uvádza v bode 13, alebo v dôsledku nových alebo zmenených vnútroštátnych právnych predpisov alebo právnych predpisov Únie. Poskytovatelia EETS a mýtne úrady by mali nadviazať dialóg s cieľom prispôsobiť úroveň odmeňovania poskytovateľov EETS v prípade, že zmeny rozsahu služieb (vrátane prevádzkových požiadaviek) vyplývajúce z nových alebo zmenených vnútroštátnych právnych predpisov alebo právnych predpisov Únie zahŕňajú dodatočné náklady pre poskytovateľov EETS.

15. V záujme súladu s článkom 7 ods. 2 prvou vetou smernice (EÚ) 2019/520 je nutné, aby metodika na určenie odmeny všetkých poskytovateľov v danej oblasti EETS bola transparentná, nediskriminačná a rovnaká pre všetkých. Táto metodika by mala platiť počas primeraného, určeného obdobia. V súlade s druhou vetou daného odseku musí byť táto metóda súčasťou obchodných podmienok stanovených v uverejnenom prehľade o oblasti. To však nebráni mýtnym úradom v tom, aby vo vzťahu k poskytovateľom EETS používali relevantné ukazovatele výkonnosti, čo by mohlo viesť k rozdielom v samotnom odmeňovaní, pokiaľ sú tieto ukazovatele výkonnosti súčasťou metodiky, sú dosiahnuteľné, transparentné a nediskriminačné.

16. V praxi možno služby poskytované poskytovateľmi EETS, ktoré by mali byť odmeňované a možno ich považovať za súčasť všeobecnej podnikovej štruktúry poskytovateľa EETS, zoskupiť takto:

a) „zákaznícky manažment“, ktorý zahŕňa služby týkajúce sa:

i) evidencie užívateľov EETS a vozidiel;

ii) informovania zákazníkov a zákazníckej podpory vrátane cielených marketingových a komunikačných aktivít, pod podmienkou, že ich mýtny úrad špecifikoval a žiadal o ne;

iii) vystavovania faktúr zákazníkom a

iv) riadenia zmlúv s užívateľmi;

b) „manažment mýtnych úradov“, ktorý zahŕňa služby týkajúce sa:

i) riadenia zmlúv s mýtnymi úradmi;

ii) monitorovania kľúčových ukazovateľov výkonnosti a podávanie správ o nich;

iii) úloh, ktoré súvisia s „vhodnosťou na použitie“ v zmysle článku 2 bodu 14 smernice (EÚ) 2019/520, a

iv) odvádzanie platieb mýta;

c) „technický manažment“, ktorý zahŕňa služby týkajúce sa:

i) obstarávania a osvedčovania hardvéru palubných jednotiek;

ii) vývoja a údržby softvéru palubných jednotiek;

iii) technickej prevádzky a distribúcie palubných jednotiek;

iv) zavedenia a prevádzky hardvéru a softvéru pre systémy *back-office* a

v) zavedenia rozhraní pre mýtne úrady;

d) služby súvisiace s presadzovaním predpisov, ako je koncipovanie systému, na žiadosť mýtneho úradu, a nahradenie alebo doplnenie úloh v rámci presadzovania predpisov, ktoré mýtny úrad nevykonáva;

Odmena za uvedené služby by mala zahŕňať náklady na „podnikový manažment“ súvisiace s:

i) ľudskými zdrojmi;

ii) účtovníctvom a daňami;

iii) právnymi službami a inými podobnými službami.

17. V súlade so zásadou transparentnosti uvedenou v článku 7 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/520 by sa mali v prehľade o oblasti jasne uviesť aj služby, ktoré nie sú súčasťou odmeny, pretože ich poskytovateľ EETS nevykonáva, napr. zisťovanie používania spoplatnených ciest ([6]), ak ich centrálne vykonáva mýtny úrad.

18. V súlade s článkom 7 ods. 3 smernice (EÚ) 2019/520 „metodika výpočtu odmeny pre poskytovateľov EETS [má mať] v oblastiach EETS s hlavným poskytovateľom služby rovnakú štruktúru ako odmena za porovnateľné služby poskytované hlavným poskytovateľom služby“. To znamená, že v prípade porovnateľných poskytovaných služieb sa v metodike výpočtu odmeny pre oba typy poskytovateľov použijú rovnaké parametre (napr. počet kilometrov, počet palubných zariadení). Nemusí to však nevyhnutne viesť k rovnakej úrovni odmeny pre tieto dva typy poskytovateľov za rovnaké poskytované služby.

19. V súlade s článkom 7 ods. 3 smernice (EÚ) 2019/520 sa totiž úroveň odmeny hlavného poskytovateľa služby a výška odmeny poskytovateľov EETS môžu líšiť za predpokladu, že je to odôvodnené prvkami uvedenými v písmenách a) a b) uvedeného odseku. Tieto rozdiely by sa mali zdôrazniť a vysvetliť v prehľade o oblasti EETS, a to v súlade so zásadou transparentnosti a ako sa stanovuje v bode 1.3 prílohy II k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2020/204.

20. Článok 7 ods. 3 písm. a) smernice (EÚ) 2019/520 umožňuje, aby sa odmeňovanie poskytovateľov EETS líšilo od odmeňovania hlavného poskytovateľa služieb, ak je to odôvodnené nákladmi na špecifické požiadavky a povinnosti uložené hlavnému poskytovateľovi služby. Podobne ak sú povinnosti a úlohy poskytovateľov EETS nad rámec povinností a úloh hlavného poskytovateľa služby, poskytovatelia EETS majú nárok na vyššiu odmenu, akú dostáva hlavný poskytovateľ služby.

21. Článok 7 ods. 3 písm. b) smernice (EÚ) 2019/520 umožňuje mýtnemu úradu odpočítať pevné poplatky z odmeny pre poskytovateľov EETS na základe časti nákladov, ktoré mu vznikajú. Komisia poznamenáva, že mýtne úrady toto ustanovenie nikdy nevyužili. Cieľom EETS je poskytovať celoúnijnú službu výberu mýta pre účastníkov cestnej premávky a pre užívateľov má viacero výhod, ako sa uvádza v bode 3 týchto usmernení. Hlavným príjemcom EETS je práve účastník cestnej premávky, čo má smernica za cieľ podporovať. Komisia preto zastáva názor, že v relevantných prípadoch je vhodnejšie zahrnúť náklady na prevádzku a údržbu systému v súlade s EETS vrátane nákladov na akreditáciu, ktoré vznikli mýtnemu úradu, do mýta, ktoré má zaplatiť účastník cestnej premávky.

22. Popri službách mýtnemu úradu poskytovatelia EETS poskytujú účastníkom cestnej premávky aj iné služby ako výber mýta, a to najmä prostredníctvom používania palubnej jednotky. Niektoré z výsledných nákladov sú spoločné pre oba typy služieb. V súlade so zásadou transparentnosti by poskytovatelia EETS na účely výpočtu odmien tieto spoločné náklady mali oznamovať mýtnemu úradu, aby sa mohli priradiť ku každému typu služby na základe bežnej praxe účtovania nákladov.

23. Poskytovatelia EETS sa musia prispôsobiť požiadavkám každého prehľadu o oblasti. Zložitosť tejto úlohy vedie k špecifickým nákladom, ktoré treba mýtny úrad musí zohľadniť. Zároveň môže poskytovanie podobných služieb EETS v rôznych oblastiach mýta viesť k nákladovej efektívnosti. Mýtny úrad môže pri určovaní odmeny poskytovateľa EETS tieto aspekty zohľadniť

3. VZOREC VÝPOČTU ODMENY PRE POSKYTOVATEĽOV EETS

24. Pri poskytovaní služieb poskytovateľmi EETS, ktoré sú uvedené v bode 16 týchto usmernení, vznikajú náklady, ktoré sa dajú kompenzovať rôznymi druhmi poplatkov (poplatok za každého užívateľa/spoločnosť, poplatok za každé evidované vozidlo, poplatok za každú aktívnu palubnú jednotku priradenú spoločnosti, poplatok ako percentuálny podiel výšky príjmov z vybraného mýta, poplatok na základe počtu spracovaných transakcií, fixný ročný poplatok). Tieto poplatky spolu predstavujú celkovú odmenu pre poskytovateľov EETS.

([6]) Zisťovanie týkajúce sa spoplatnených ciest je služba, pri ktorej systém spracúva údaje a rekonštruuje trasu vozidla, čo umožňuje overenie trasy a určenie splatnej sumy.

25. Na účely vytvorenia vzorca výpočtu odmien pre poskytovateľov EETS by sa poplatky uvedené v bode 24 týchto usmernení dali zoskupiť do týchto štyroch hlavných kategórií:

a) *FixFee*: poplatok, ktorým sa kompenzujú náklady na podnikové procesy alebo iné náklady, ktoré nesúvisia s počtom transakcií, celkovou prejdenou vzdialenosťou, počtom vozidiel ani výškou príjmov z vybraného mýta;

b) *Feetrx*: poplatok za používanie spoplatnenej siete, konkrétne počet transakcií alebo počet najazdených kilometrov;

c) *Feevehicle*: poplatok za počet spracovaných vozidiel alebo počet (aktívnych) palubných jednotiek za danú mýtnu oblasť a ich riadenie. Môže sa vzťahovať aj na počet užívateľov (jednotlivcov a spoločností);

d) *Feetoll*: percentuálny podiel výšky príjmov z mýta vybraného poskytovateľom EETS. Môže sa vzťahovať aj na požiadavky uložené mýtnym úradom v súvislosti s bankovou zárukou, ktorá sa má poskytnúť v zmysle bodu 1.1 písm. c) prílohy II k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2020/204, alebo na náklady súvisiace s úverovým ratingom/všeobecným platobným rizikom užívateľa.

26. Keď sa určí, že za služby EETS uvedené v bode 16 týchto usmernení sa má zaplatiť odmena, každá z nich by mala patriť len do jednej kategórie poplatkov. Každá kategória poplatkov sa teda v relevantných prípadoch môže vzťahovať na viacero služieb EETS, za ktoré sa má poskytnúť odmena ([7]). Kategórie poplatkov by sa mali používať pri výpočte odmeny na základe skutočných služieb poskytovaných v danej mýtnej oblasti a vzhľadom na špecifiká každej oblasti. Mal by sa stanoviť aj časový rámec odmeňovania (každý rok alebo mesiac) a mal by sa poskytnúť jasný opis všetkých kategórií poplatkov za každú oblasť.

27. Po určení hodnoty rôznych kategórií poplatkov uvedených v bode 25 týchto usmernení možno na stanovenie odmeny použiť tento vzorec výpočtu odmien ([8]) prispôsobený podľa osobitostí každej oblasti:

$$EETS_{Rem} = FixFee + Fee_{trx} * No_{trx} + Fee_{vehicle} * No_{vehicle} + Fee_{toll} * Tollamount$$ ([9])

([7]) Napríklad kategória *Feevehicle* môže zahŕňať služby týkajúce sa evidencie užívateľov a vozidiel, zákazníckej podpory, riadenia zmlúv atď.

([8]) Ďalšie podrobnosti o používaní vzorca nájdete v štúdii uvedenej v poznámke pod čiarou č. 4.

([9]) *No trx* predstavuje počet spracovaných transakcií alebo počet najazdených kilometrov za určité časové obdobie. *No vehicle* predstavuje počet vozidiel alebo palubných jednotiek napočítaných za určité časové obdobie. *Tollamount* predstavuje výšku mýta v menovej hodnote za určité časové obdobie (malo by sa zohľadniť spracovanie pripísaných alebo vrátených mýt).